

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év szeptember hó 21. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság 2011. december 19. napján kihirdetett 27.B.1183/2010/48. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott testi épség elleni cselekményét maradandó fogyatékkosságot okozó testi sértés büntettének (Btk. 170. § (4) bekezdés) **minősíti**.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 3 (három) évi börtönbüntetésre **enyhíti**.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítja.

A vádlottat kötelezi a másodfokú eljárás során felmerült 6.000 (hatezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság a 2011. december 19. napján kihirdetett 27.B.1183/2010/48. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntettének kísérletében és a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő személyi szabadság megsértése büntettében, ezért - halmazati büntetésül - mint visszaesőt 4 évi börtönre és 4 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámította. A vádlottat az ellene 2 rb. okirattal visszaélés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Az elsőfokú bíróság rendelkezett még az eljárás során lefoglalt tárgyakról és kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson az ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott enyhítésért, míg védője a személyi szabadság megsértése esetében felmentés érdekében, míg a testi sértés esetében téves minősítés miatt és enyhítésért fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1000/2011/3. számú átiratában indítványozta a vádlott személyi körülményeinek pontosítását azzal, hogy az 1.

pontban írt elítéltetése 2005. május 11. napján emelkedett jogerőre a Fővárosi Bíróság 21.Bf.5813/2004/14. számú ítéletével, továbbá, hogy a vádlott először 1994-ben állt bíróság előtt és azóta többször marasztalták el testi épség elleni bűncselekmények miatt. Egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a tárgyaláson megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését fenntartotta. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság védencét a személyi szabadság megsértésének büntette miatt emelt vád alól mentse fel. A sértett a tárgyaláson élt mentességi jogával, így a nyomozás során tett vallomása bizonyítékként nem használható fel. A vádlott határozottan és következetesen tagadta ennek a bűncselekménynek az elkövetését, és mindenképpen szavahihetőnek kell tekinteni, hiszen a másik bűncselekményét beismerte. Az ő vallomásával szemben csak a bizonytalan tanú1 vallomása állt, amely nem elegendő a bűnösség megállapításához. Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság a vádlottnak a testi épség elleni bűncselekményét a bekövetkezett eredmény alapján minősítse, és ne pedig életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérleteként. A jogi minősítés megváltoztatásának hiányában is az életveszély bekövetkezésének távoli lehetőségére figyelemmel eltúlzottnak tekinthető a védencével szemben kiszabott büntetés. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe a vádlott egészségi állapotát. Ezért arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság védencével szemben a kiszabott szabadságvesztés tartamát csökkentse, és annak végrehajtását próbaidőre függessze fel.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a tárgyaláson eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban írtakat tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége nem támadható, és a bíróság épp a testi sértés minősítő körülménye tekintetében folytatott le igen részletes szakértői bizonyítást. Nincs bizonytalanság a sértett sérüléseinek keletkezéséről illetően, mert a játékteremben még nem voltak rajta sérülések, tehát azon csak azután a lakásban keletkezhetek. Egyébként a vádlott addig bántalmazta az élettársát, amíg meg nem érkeztek a rendőrök. Az elsőfokú bíróság mindkét cselekménynél okszerűen következtetett a bűnösségre és helyes a minősítés is. Az elsőfokú bíróság messzemenően figyelemmel volt a vádlott egészségi állapotára, de ilyen előélet mellett, ilyen elszaporodott bűncselekmény esetében nem lehet enyhébb büntetést kiszabni, ezért az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy az a seprűnyél, amivel a sértettet bántalmazta nem alkalmas életveszélyes sérülés okozására.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált. A Be. 348. § (2) bekezdése alapján mellőzte a felülbírálatot az első fokú ítélet felmentő rendelkezése tekintetében, figyelemmel arra, hogy ezt a rendelkezést fellebbezés nem támadta.

A vádlottnak és védőjének a személyi szabadság megsértésének büntette tekintetében előterjesztett, felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

Az eljárási szabályok betartásának vizsgálata során az ítélőtábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során megsértette a Be. 117. § (2) bekezdésében írt rendelkezést. A 2011. március 7. napján tartott tárgyaláson - a tárgyalási jegyzőkönyv szerint - az elsőfokú bíróság anélkül hallgatta ki a vádlottat, hogy a szükséges kioktatása megtörtént volna. A következő - 2011. április 18-i - tárgyalási napon a vádlott kioktatása szabályszerűen megtörtént, azonban sem a korábbi tárgyaláson tett vallomásának a jegyzőkönyvből történő ismertetése, sem a cselekménnyel kapcsolatos ismételt kihallgatása nem történt meg. A 2011. szeptember 5-i tárgyaláson a vádlott szintén szabályszerűen ki lett oktatva a Be. 117. §-ban foglaltakra, azonban az első tárgyalási jegyzőkönyvben található vádlotti vallomás ismertetésre nem került, illetve a vádlott felé csak személyi körülményeivel kapcsolatban hangoztak el kérdések. A 2011. december 19-i tárgyaláson a vádlott nem került kihallgatásra. Ezen a napon iratismertetés keretében ismertetésre került a gyanúsítotti kihallgatási jegyzőkönyv. A Be. 291. §-a rendelkezik arról, hogy a vádlott korábbi vallomásai ismertetés vagy felolvasás útján mely esetekben tehetők a bizonyítás anyagává. Megállapítható azonban, hogy amennyiben a vádlott a tárgyaláson jelen van és vallomást kíván tenni, abban az esetben a vallomása nem pótolható az eljárás korábbi szakaszában tett vallomásával. Megállapítható azonban az is, hogy a Fővárosi Bíróság eljárása során az egyéb szabályokat betartotta. A tanúk és a szakértő kioktatása szabályszerűen megtörtént. Az elsőfokú bíróság a vádlott távollétében lefolytatott bizonyítás eredményét a vádlott jelenlétében felolvasással ismertette számára, és azzal kapcsolatban őt nyilatkoztatta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapítható azonban, hogy a vádlott kihallgatása előtti kioktatás elmaradása miatt a vallomása a Be. 117. § (2) bekezdésében foglaltak szerint bizonyítékként nem használható fel. Az első fokú ítélet ezen részében megalapozatlannak tekintendő, az a Be. 351. § (2) bekezdés a/ pontjában foglaltak szerint felderítetlen, ugyanis az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállását részben a vádlotti vallomásra alapította. A másodfokú bíróság azonban lehetőséget látott a másodfokú eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölésére, így tárgyalásra tért át a Be. 363. § (2) bekezdés b/ pontja alapján, és ezen a vádlottat - szabályszerű kioktatást követően - érdemben kihallgatta. A vádlott részben érezte bűnösnek magát. Nem vitatta, hogy a lakáson - a játékteremből hazatérve - bántalmazta a sértettet, állítása szerint ekkor 2-3 alkalommal a kezére ütött. A bántalmazás részleteit, annak időtartamát és a bántalmazott testrészt illetően a nyomozati szakban tett vallomása elébe tárását követően a másodfokú tárgyaláson tett vallomását tartotta fenn. Tagadta, hogy élettársát erőszakkal vitte volna a játékteremből a lakásba.

Egyébként az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a személyi szabadság megsértése tekintetében a vádlotti védekezéssel szemben miért tanú1 vallomását fogadta el a tényállás alapjául. A tényállás körében tett megállapításai a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítást követően is helytállóak, megalapozottak.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a vádlott korábbi 1. pont alatti elítéltetése körében a rendelkezésre álló bűnügyi kérdőjegy, ítéletek és szabadulási értesítők alapján annyiban egészíti ki, hogy: „A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2003. november 17. napján kihirdetett 3.B.VIII.21309/2002/82. számú ítéletével a vádlottat kábítószerfüggő személy által, üzletszerűen elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében, kábítószerfüggő személy által elkövetett, kábítószerrel visszaélés vétségében, valamint kábítószerrel visszaélés vétségében mondta ki bűnösnek, és ezért - halmazati büntetésül - 4 évi börtönbüntetésre, 4 évi közügyektől eltiltásra és 150.000,- forint pénzmellékbüntetésre ítélte. Egyben elrendelte a PKKB 1999. szeptember 20. napján jogerőre emelkedett 4.B.1831/1999/3. számú ítéletével kiszabott 8 hónapi börtönbüntetés végrehajtását. A Fővárosi Bíróság a 2005. május 11. napján kelt 21.Bf.5813/2004/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottnak a közegészség elleni bűntetteit egységesen kábítószerfüggő személy által, üzletszerűen elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettének minősítette, egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta. A vádlott a szabadságvesztésből ¼ feltételes kedvezménnyel 2007. január 5. napján szabadult. A feltételes szabadság 2008. január 4. napján járt le.” Továbbá a személyi körülményeket kiegészíti azzal, hogy: „A vádlottat 1999 óta több alkalommal ítélték el, többek között testi épség elleni bűncselekmények miatt is.”

Az ítéltábla a történeti tényállást a nyomozati iratok között rendelkezésre álló igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján a sértett sérülései körében azzal egészíti ki, hogy: „A sértett a comb és a lábszárak zúzódását is elszenvedte.”, valamint annyiban helyesbíti az ítélet 3. oldal 2. bekezdésében foglaltakat, hogy: „A lakásba visszatérve a vádlott egy felmosó rúddal közepes vagy azt meghaladó erővel test szerte többször megütötte a sértettet.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített és helyesbített tényállás már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta. Így a védőnek a személyi szabadság megsértésének bűntettével kapcsolatban, a bizonyítékok újraértékelésére és ezen keresztül az adott bűncselekmény miatt emelt vád alóli felmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a Fővárosi Bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, részben tévedett azonban a cselekmények jogi minősítését követően. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott bűnösségét a Btk.

175. § (1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértésének büntetében megállapította. Helytállóan rögzítette azt, hogy a vádlott azzal a magatartásával, hogy az ellenálló és a helyiségben maradni kívánó sértettet karjánál fogva elhúzta, kirángatta a játékteremből, megvalósította a terhére rótt bűncselekményt. Ez a cselekmény térben és időben elkülönült a vádlott testi épség elleni bűncselekményétől, tehát a halmazatban történő megállapításának nem volt akadálya. Az elsőfokú bíróság a nyomozás során beszerzett, és a bírósági szakban kiegészített orvosszakértői vélemény alapján rögzítette ítéletében, hogy figyelemmel a bordákat ért sérülés anatómiai elhelyezkedésére, az erőbehatás módjára és többszörösségére, a sértő eszköz jellegére, a sorozat bordatörésekkel okozati összefüggésben az életveszélyes állapot kialakulásának reális lehetősége fennállt. Az orvosszakértői vélemény kiegészítésére kifejezetten azért került sor, hogy a szakértő az elkövetés eszközének közvetlen vizsgálata után nyilatkozzon arra, hogy az alkalmas lehet-e életveszélyes sérülés előidézésére. Ezzel kapcsolatban a szakértő úgy nyilatkozott, hogy a lefoglalt bűnjel jellegénél fogva alkalmas súlyos, 8 napon túli, de akár életveszélyes sérülés okozására is. Ezen orvosszakértői kompetenciába tartozó megállapítások nem vitathatóak, azonban az életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének megállapításánál az elkövetés módján, az eszköz jellegén, a sérülés célba vett helyén túlmenően azt is vizsgálni kell, hogy az életveszélyes sérülés bekövetkezése reális lehetőségét az elkövető tudata átfogta-e, és az ilyen sérülés bekövetkezésébe belenyugodva cselekedett-e (BH 1997/378.). A jelen ügyben a Legfelsőbb Bíróság 15. számú Írányelvében rögzített feltételek vizsgálata alapján a sérülés okozásának eszközével kapcsolatban az a megállapítás tehető, hogy annak ellenére, hogy az akár életveszélyes sérülés előidézésére is alkalmas lehet, azonban a felmosó rúd - amely egy rendkívül kis súlyú, műanyag borítású, üreges fémrúd - az életveszélyes sérülés okozásának nem tipikus eszköze. A vádlott is vitatta, hogy ezzel az eszközzel ilyen súlyos sérüléseket lehetett volna okozni, de a nyomozás során tett szakértői vélemény kiegészítéséből következően, az ügyben eljáró elsőfokú bíróságnak is kétségei voltak azzal kapcsolatban, hogy az eszköz alkalmas-e életveszélyes sérülés okozására. Bár ezzel kapcsolatban a szakértő megerősítette a korábbi álláspontját, azonban ennek az eszköznek a bántalmazás során való használata semmiképpen sem enged arra következtetni, hogy az elkövető tudata átfogta az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét. Éppen ellenkezőleg, az a reális, hogy az adott eszközzel történő bántalmazás során nem merül fel az elkövetőben az életveszélyes sérülés okozásának lehetősége. Nem vitatható az a szakértői megállapítás, hogy a mellkasi sérülések kiterjedéséből és súlyosságából, a mellkasfalat ért behatások következtében súlyosabb, életveszélyes sérülés kialakulásának lehetőségére lehet következtetni. Megállapítható azonban az is, hogy a vádlott testszerte okozott sérüléseket a sértettnek és olyan testrészein is, ahol életfontosságú szervek hiányában az életveszélyes sérülés bekövetkezésének lehetősége nem áll fenn. Ebből tehát levonható az a következtetés, hogy a vádlott nem célzottan támadta a sértett valamely, életfontosságú szervhez kapcsolódó testrészét, amely körülmény szintén nem enged következtetést arra, hogy a vádlott tudata az életveszélyes sérülés reális lehetőségét átfogta, illetve, hogy az ilyen sérülés lehetőségébe belenyugodva cselekedett. Az elkövető maga is tagadta, hogy

cselekménye életveszélyes sérülés okozására irányult volna, mégpedig úgy, hogy a bántalmazás tényét nem vitatta. Egyéb olyan bizonyíték nem állt rendelkezésre, amelyből a vádlott tudattartalmára, szándékára következtetni lehetett volna. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott testi épség elleni cselekményét a Btk. 170. § (1) bekezdésbe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő maradandó fogyatékossgot okozó testi sértés büntettének minősítette a vádlott által okozott tényleges sérülések alapján.

Az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Bíróság ítéletében helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. Az enyhítő körülmények köréből azonban a cselekmény kísérleti stádiumban rekedését mellőzni kellett. A jelentősebb tárgyi súlyú bűncselekmény enyhébb minősítéséből következően, a további időmúlásra is figyelemmel a vádlott szabadságvesztésének enyhítése vált indokolttá. Ezért a másodfokú bíróság a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 3 évi börtönbüntetésre enyhítette. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott előéletére és a cselekmény jellegére figyelemmel őt 4 évi időtartamra a közügyektől is eltiltotta. A Fővárosi Bíróság törvényesen állapította meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát és a vádlott visszaesői minőségét. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az enyhébb börtönbüntetés és az elsőfokú bíróság által kiszabott közügyektől eltiltás megfelelően szolgálja a Btk. 37. §-ban írt büntetési célokat.

A Fővárosi Bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az első fokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú ítélet kihirdetéséig előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 99. §-a alapján a szabadságvesztés tartamába beszámította.

Az ítéltábla a vádlottat kötelezte a másodfokú eljárás során kirendelt védő díjaként felmerült 6.000,- forint bünyügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) bekezdése alapján.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2012. szeptember 21. napján

Dr. Ruzsás Róbert sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László sk.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt sk.
szavazó bíró

A Fővárosi Bíróság ítélete - a rendelkező részben írt változtatással - jogerős és végrehajtható.

, 2012. szeptember 21. napján

. Ruzsás Róbert sk.
a tanács elnöke
A kiadmány hiteléül:
Tóth Mihályné
tisztviselő